

DE SLAG OM CHORA GAAT DE

GESCHIEDENISBOEKEN IN ALS

DE GROOTSTE NEDERLANDSE

MILITAIRE INZET NA KOREA.

NU DE ROOK ROND HET

VEELBESPROKEN STADJE

IN URUZGAN AL WEER EEN

TUJDJE IS OPGETROKKEN, KAN

VOORZICHTIG DE BALANS

WORDEN OPGEMAAKT.

EEN RECONSTRUCTIE AAN

DE HAND VAN FEITEN EN

ERVARINGEN.

HET VERLOOP

Wat vooraf ging...

Het strategisch belangrijke Chora (zie kader) staat al lange tijd in de verhoogde belangstelling van de Opposing Militant Forces (radicale Taliban en partners). De herovering van politiepost Kala Kala door OMF-strijders op 23 april vormt een belangrijke indicatie voor deze bijzondere interesse. Het uiteindelijke doel is op dat moment al het

innemen van het Chora District Center, in de volksmond ook wel 'White Compound'-genaamd. Zo ver komt het niet. De Afghan National Police (ANP) weet de post met hulp van Nederlandse Taskforce-eenheden te heroveren.

De ISAF-leiding besluit om vanaf dat moment constante aanwezigheid in Chora te houden via een compagnie van 13 Infanteriebataljon.

De aanval...

Niet voor niets, zo blijkt een kleine twee maanden later. In de ochtend van 16 juni zet de OMF een massale aanval in op de ANP-posten in de omgeving van Chora. De eerste meldingen geven aan dat het offensief is ingezet door 60 tot 70 strijders. Omstreeks 05.30 uur liggen alle posten onder

RECONSTRUCTIE

vuur. De Afghan National Police wordt waar mogelijk ondersteund door Apaches, de A10 en de Panzerhouwitser. De OMF voert de druk verder op; dit resulteert in een trefker van een 82 mm mortier op een Patria. Niemand raakt gewond en het pantserwielvoertuig loopt slechts lichte schade op. De gevechten tussen TFU/Afghan National Security Forces enerzijds en OMF anderzijds worden vanaf dat moment intenser. Om 14.00 uur komt de melding binnen dat er 43 OMF-strijders zijn uitgeschakeld. Anderhalf uur later meldt het battlegroupcommando op Chora dat de ANP Post Sarab ten oosten van de regio is overmeesterd door de OMF. De post staat in lichterlaaie en alle ANP'ers zijn vermoord. De ANP-posten ten westen van Chora houden voorlopig stand, maar ondertussen dringt een OMF-macht van naar schatting 500 strijders het oord binnen. Al snel spelen zich straatgevechten af tussen de Nederlanders, geflankeerd door Afghaanse militairen.

De situatie verslechtert...

Vroeg in de avond omstreeks 19.30 uur meldt kapitein Larry, de commandant op scene op Chora, zich bij de battlegroupcommandant, luitenant-kolonel Rob Querido, met de vraag 'wat het behoud van Chora waard is'. De situatie rond het districtscentrum verslechtert dermate snel dat de aanwezige Taskforcetroepen op dat moment niet meer dan vier vierkante kilometer onder controle hebben. Hoewel alles er op wijst dat de OMF zware verliezen lijden, lijken ze niet van plan om de aanval te staken.

Mannelijke bewoners van de quala's die in handen vallen van de OMF worden vermoord of met het geweer op het hoofd gedwongen om aan hun zijde mee te vechten.

Gouverneur Munib en de commandant van de Afghan National Police hebben op dat moment al hun beschikbare ANSF-middelen ingezet. De gouverneur doet via het PRT het verzoek bij de TFU-Commandant om Chora te verdedigen.

Het besluit om te blijven...

De keuze is duidelijk: Chora verlaten of maximaal gevechtskracht ontwikkelen en de regio verdedigen.

Vanwege de ernst van de melding van kapitein Larry, het gevaar voor de eigen troepen, de ANSF en de bevolking van Chora en de invallende duisternis is een snelle besluitvorming vereist.

Weggaan verkleint de kans op Nederlandse slachtoffers, maar laat de bewoners van Chora over aan de grillen van de OMF.

Wraak in de vorm moord en verkrachting kan niet worden uitgesloten. De Afghaanse bevolking zal bij terugtrekking bovendien het vertrouwen in de Taskforce razendsnel verliezen. Bovendien wordt de OMF zo in staat gesteld om heel makkelijk een grote overwinning binnen te halen. Een morele steun voor verdere acties.

Commandant TFU neemt het besluit om te blijven. Alle beschikbare middelen worden

DE SLAG OM

CHORA

ingezet om Chora effectief te verdedigen, de OMF uit Chora te verdrijven en te voorkomen dat er slachtoffers vallen onder de bevolking van Chora, Nederlandse militairen en bevriende troepen.

De reële kans op collateral damage wordt zo klein mogelijk gehouden door alle ANP-posten ten westen van Chora los te laten en het personeel terug te trekken. Na het uiteindelijke besluit om Chora te verdedigen worden Regional Commander South en de Commandant der Strijdkrachten geïnformeerd. Zij spreken hun steun uit. Op dat moment heeft battlegroupcommandant luitenant-kolonel Rob Querido op Kamp Holland een reserve samengesteld. Die bestaat uit twee pelotons van de Bravocompagnie en een aantal Afghaanse milities onder leiding van een voormalig ANP-commandant. Querido gaat zelf mee om de reserve aan te voeren.

Hij ziet 's nachts bij aankomst dat de lucht en vuursteun effect sorteert. Desondanks wordt gedurende de gehele nacht en de zondag daaropvolgend ten zuiden (door de Bravocompagnie van 42 BLJ), oosten (het verkenningspeloton van 42 BLJ en ANP-commandant Toor Abdullah) en noordwesten (verkenners van 103 'Recce' en de 'Stoters' van 13 Infanteriebataljon onder leiding van kapitein Larry) van Chora zwaar gevochten om het gebied te ontzetten. De voorlopig laatste gevechten vinden op maandagochtend plaats. Hierbij komt sergeant-majoor Jos Leunissen om het leven. Daarna wordt het even rustig. De OMF is zwaar getroffen en heeft tijd nodig om te reorganiseren.

De tegenaanval...

Commandant battlegroup benut de gevechtspauze om terug te gaan naar Tarin Kowt en daar het aanvalsplan te bespreken dat inmiddels is voorgekookt door zijn Sectie 3. Hij weet dat de tijd dringt. De mannen en vrouwen van de battlegroup beginnen

aan het eind van hun latijn te raken. Er moet snel iets gebeuren.

In de loop van de maandag gaat hij terug om zijn ondercommandanten in te seinen en de troepen mobiliseren. Hij heeft ondertussen een extra compagnie (de 'Charlie') uit Deh Rawod opgetrommeld om de aanval te ondersteunen. De Nederlanders formeren zich in een noord-zuidas vanaf het Chora District Center tot aan de 'dasht' (steppe-achtige woestijn) in de Dorafshan-regio. Het is de bedoeling dat de militairen van de Afghan National Army via een oost-west as voorwaarts gaan. Op dinsdagochtend 10.00 uur staan Stoters, Limburgse Jagers, verkenners en militairen van de ANA aan de startlijn voor het grootste tegenoffensief uit de naoorlogse vaderlandse geschiedenis.

Het stof trekt op...

Omstreeks 18.00 uur zijn de laatste OMF-strijders teruggedrongen ten westen van de politieposten Kala Kala en Niazi. De milities hebben op succesvolle wijze het oostelijk deel voor hun rekening genomen. Chora is gereed van de OMF. Honderden vijandelijke strijders zijn uiteindelijk uitgeschakeld waaronder kopstuk Mullah Mutalib. Ten koste van hoeveel burgerslachtoffers de gevechten zijn gegaan, is nog steeds niet duidelijk. Ooggetuigen van PRT en lokale bevolking (zie kader 'Chora Nu') melden dat de bevolking, midweeks, na het optrekken van het stof het alledaagse leven opvallend snel oppakken. De toekomst moet uitwijzen of deze voorlopige conclusie verder gestalte krijgt.

(Met dank aan luitenant-kolonel Rob Querido, commandant van 42 Bataljonstaakgroep.)

HET BELANG VAN CHORA

Het Chora-district ligt in het centrum van Uruzgan op een kruispunt van belangrijke handelswegen. Vredelievende Afghanen verhandelen er hun goederen. Maar ook lieden die wapens en poppy willen vervoeren, maken er dankbaar gebruik van. Uruzgan wordt algemeen gezien als toevluchtsoord en planningscentrum voor de Opposing Militant Forces (lees: radicale Taliban en medestanders).

Het Chora District Center vormt het centrum van dit bolwerk.

Het Nederlandse Provincial Reconstruction Team heeft de voorbije maanden diverse opbouwprojecten ontplooid of geïnitieerd waaronder de aanleg van een brug in samenwerking met het Afghaanse Ministry of Reconstruction & Rural Development (MRD) en hulp bij een aan te leggen mobiel netwerk.

CHORA NA DE (TEGEN)AANVAL

Nog tijdens het tegenoffensief nemen eerste luitenant Mariola en sergeant-majoor Henk van het Provincial Reconstruction Team polshoogte in de vallei.

Ze voeren onder meer een gesprek met een politieagent. Hij verschijnt in de PRT-opstelling met het verhaal dat door het instorten van een qualamuur in elk geval twee van zijn vrouwen onder het puin begraven liggen. De agent vraagt toestemming om de lichamen te bergen en te vervoeren. Het PRT geeft aan dat de Opposing Militant Forces zijn quala als vuurbasis hebben gebruikt om de Taskforce aan te vallen en dat uit zelfverdediging is teruggevuurd. De man lijkt hier begrip voor te hebben. Hij beaamt dat de OMF regelmatig met geweld de qualas in de omgeving van Qal Ehye Ragh zijn binnengedrongen om van daaruit het gevecht aan te gaan met de coalitie-troepen. Het PRT benadrukt in het gesprek dat ISAF niet vuurt behalve wanneer ze zelf beschoten worden. Hij toont begrip voor deze opstelling.

Een dag na het tegenoffensief lijkt de sfeer volgens de eerste rapporten al compleet

omgeslagen. Langzaam komen voertuigen met vrouwen en kinderen terug in het gebied en wordt het alledaagse leven in Ali Shirzai (centrum van Chora) hervat. De meerderheid van de winkels is weer open, kinderen staan langs de weg en de sfeer is al meer ontspannen. Luitenant Mariola: "We zijn natuurlijk nog druk aan het inventariseren, dus je moet ook weer niet te veel conclusies uit onze eerste bevindingen trekken. Maar de situatie in Chora ziet er op het eerste gezicht hoopvol uit."

Eerste luitenant Bart, pelotonscommandant bij eenheid 2.4, 42 Bataljonstaakgroep Limburgse Jagers "MIJN MANNEN HEBBEN GEVOCHTEN ALS TIJGERS"

"Wat voor ons begon als een reguliere vijfdaagse patrouille, monde uit in een twee weken durende patrouille met twee dagen knokken. Mijn eenheid werd op zaterdagochtend naar het zuiden van de vallei gedicteerd. We stonden nog geen 20 minuten in onze opstelling en toen was het al raak: een 107 millimeter raket sloeg in tussen de voertuigen, gevolgd door drie mortieren. 'Welkom in Chora'. Vanaf dat moment ging het los. Tijd om lang na te denken is er dan niet. Je valt meteen in je drills. Het enige wat op dat moment telt is de vraag: 'hoe kom ik hier uit met al mijn kerels?' Het benul van tijd valt volledig weg. Achteraf hoorde ik dat ons eerste gevecht bijna vijf uur heeft geduurd. Voor mijn gevoel was het drie kwartier.

De aanwezigheid van de air assets boven je geeft een veilig gevoel. Show of force was dit keer echter niet genoeg. Dit was hun grote aanval. Ze hadden alles heel goed voorbereid en gecoördineerd. Dat bleek uit alles. Niet alleen uit hun standvastigheid, maar ook uit de manier waarop ze anticipeerden. Aan het eind van de dag – toen we tegen de zon in keken – nam het aantal mortarbeschietingen toe. Wij konden op dat moment geen vuurmonden waarnemen. De OMF zocht ook vuurposities in het water op om te voorkomen dat er stof

opsprom. Onze Forward Air Controller heeft gelukkig prima werk verricht. Doelen die ons zwaar onder vuur namen, zijn door zijn coördinatie via luchtsteun uitgeschakeld. Op maandagavond (zaterdagochtend begonnen de gevechten, red.) konden we onze opstelling loslaten en zijn we de dasht ingereden, tweeënhalve kilometer ten zuiden van Chora. Daar wisten we: hier gaan ze het niet proberen. We kregen eindelijk even rust.

Tijdens de tegenaanval hebben we vooral een mentale drempel moeten overwinnen. Wij hadden in het zuiden een flankverdedigingstaak. Daarbij moesten we een locatie passeren vanaf waar we twee dagen tevoren maximaal werden beschoten. Dat was niet prettig. Achteraf gezien ben ik vooral opgelucht. Opgelucht omdat we dit met z'n allen hebben overleefd. Je leert jezelf kennen en je leert je mannen kennen. Ze hebben gevochten als tijgers. Ik ben beretrots op ze. Wat rest is een heel dubbel gevoel. Met het heroveren van de politieposten en het verdrijven van de vijand was onze opdracht geslaagd, maar je verliest wel weer een gewaardeerde collega. Op de White Compound heb ik nog met de sergeant-majoor gesproken. We wensten elkaar geluk toe.

Soldaat 1 Michel, .50 schutter op YPR bij Eenheid 2.4, 42 Bataljonstaakgroep Limburgse jagers "IK DACHT: DAAR GAAN WE WEER"

"Nu gaan we eindelijk eens datgene doen waarvoor we al die tijd getraind hebben'. Dat was de eerste gedachte die door me heen schoot toen we richting Chora reden. Ik heb heel even in de stress gezeten, maar was daarna vrij snel over de drempel. Ik ben continue boven pantser gebleven. Na het eerste gevecht bleek dat ik er zeven kisten munitie doorheen had gerammeld. Het viel me op dat die gasten behoorlijk goed richtten met hun mortieren. De granaten sloegen redelijk dichtbij in. Ik heb ook een keer van opstelling moeten wisselen. Ondanks de chaos bleef de 'luit' rustig. Zijn gevechtsleiding was erg prettig.

Majoor Stephan, Commandant Operational Mentoring Liaison Team (mentoren Afghan National Army) "HET AFGHAANSE LEGER HEEFT BOVEN VERWACHTING GEPRESTEERD"

"We vielen met drie pelotons van de Afghan National Army aan via de centrale as. De tegenstand viel aanvankelijk reuze mee. Pas tegen het eind, bij het bereiken van ons aanvalsdoel, werden we serieus op de proef gesteld. In de green zone vonden uitsluitend gevechten plaats met klein kaliber wapens. Daarbuiten gebruikte OMF ook mortieren en RPG's. Het viel me op dat de bevolking in de green zone hun quala's heel ordentelijk had verlaten. Binnen zag alles er netjes opgeruimd uit, terwijl de deuren keurig op slot waren gedaan. Het vee was in de weiden gezet om het te laten grazen. De enkele burgers die we nog tegenkwamen – ik schat een tiental – schuilden in greppels of bewaakten het vee. Zij vertelden ons dat zich op dat moment nog ongeveer 60 tot 100 OMF-strijders in de green zone bevonden. Het leek er op dat velen van hen in paniek waren gevlucht. In de quala's waarin zij tijdelijk hadden gebivakkeerd stond de

lauwe thee nog op tafel en er lag vers brood op tafel. Links en rechts troffen we verstelpinnen van RPG's, munitie en handgranaten aan. Knokken in de green zone is behoorlijk lastig: je bevindt je in een aaneenschakeling van boomgaarden, korenvelden en boschages. Daartussen ligt een doolhof van quala's. Op een gegeven moment vonden er in die omgeving op 50 meter afstand vuurgevechten plaats. Een beetje onwezenlijk, want zonder OMF is het erg mooi daar. Een beetje zoals in Zuid-Frankrijk. Ook raar was dat we pas op het eind van onze missie een verwoeste quala tegenkwamen. De ochtend na de aanval probeerde de OMF nog wat te prikken, maar die pogingen werden snel in de kiem gesmoord. Hun leiders waren uitgeschakeld en daardoor zat er geen lijn meer in hun acties. Echte angst heb ik tijdens de aanvalsactie niet gevoeld. Je staat gewoon op scherp. De avond tevoren, toen we te horen kregen dat wij de centrale as door de green zone voor onze rekening moesten nemen, was het wel even slikken. Maar vanaf het moment dat we de startlijn overgingen viel alles van ons af. Achteraf is het een wonder dat aan onze kant geen doden of gewonden zijn geval-

len. Dat is voor een deel te danken aan een portie krijgsmansgeluk, maar het zegt ook veel over onze manier van optreden. Het was voor 't eerst dat wij als Nederlanders met de ANA in compagniesverband optraden. Wanneer je een vijand die in de meerderheid is, op succesvolle wijze weet te verdrijven, dan mag je toch wel spreken van een geslaagde actie. De ANA heeft boven verwachting gepresteerd.

Toen we het een dag later in dezelfde opstelling wederom voor de kiezen kregen dacht ik: 'daar gaan we weer'. Groot voordeel was dat er minder aansturing nodig was. Je weet wat moet gebeuren omdat je het al een keer eerder hebt meegemaakt.

Tijdens de nacht op de overwatch heb ik ondanks het gevaar om me heen goed kunnen slapen. Ik was total loss. Ik heb maar één keer echt in de stress gezeten. Dat was op het moment dat we even afgesloten werden van de andere pelotons. Als ze ons op dat moment hadden aangevallen, dan hadden we een uitdaging gehad. Bij terugkomst op Kamp Holland heb ik eerst naar huis gebeld. Thuis waren ze na-

tuurlijk ontzettend opgelucht dat me niets overkomen was.

Na de actie heeft de overste ons op Kamp Holland toegesproken. Hij heeft een aantal dingen verteld waardoor we beter in het plaatje gebracht werden. Onder meer wat de OMF met familieleden van de ANP deed.

